

موج سواری دلار در پسابرجام

در حالی که مسئولان بارها افزایش قیمت دلار را ناشی از تحریم‌های اقتصادی علیه ایران اعلام می‌کردند، اما رفع تحریم‌ها از سوی غرب تغییری در نرخ ارز ایجاد نکرده و اکنون قیمت رسمی دلار به 30/269 ریال و در بازار آزاد 34/920 ریال رسیده است.

در حالی که مسئولان بارها افزایش قیمت دلار را ناشی از تحریم‌های اقتصادی علیه ایران اعلام می‌کردند، اما رفع تحریم‌ها از سوی غرب تغییری در نرخ ارز ایجاد نکرده و اکنون قیمت رسمی دلار به 30/269 ریال و در بازار آزاد 34/920 ریال رسیده است.

به گزارش جام‌جم، قیمت دلار در فاصله کمی طی سال‌های 90 تا 92 از هزار تومان به بیش از 3500 تومان رسید که در همان زمان مسئولان وقت آن را ناشی از تحریم‌ها علیه ایران تلقی می‌کردند. با این حال، کارشناسان معتقد بودند، بخشی از گرانی دلار ناشی از تحریم‌هاست و بخشی نیز ناشی از سوءمدیریت دولت دهم بوده است.

با اجرای برجام و لغو تحریم‌ها، انتظار می‌رفت بخشی از افزایش قیمت دلار که ناشی از تحریم‌ها بوده، جبران شود و شاهد ارزان شدن نرخ ارز باشیم، اما تاکنون روند نرخ رسمی دلار که هر روز از جانب بانک مرکزی تعیین می‌شود، صعودی بوده است.

قیمت دلار واقعی است

در همین حال محمد جلیلی، کارشناس اقتصادی به جام‌جم گفت: قیمت دلار اکنون واقعی است و اصلاً نباید امید به کاهش آن داشت. زمانی که دلار با قیمت هزار تومان در بازار عرضه می‌شد با نرخی غیرواقعی مورد معامله قرار می‌گرفت.

وی افزود: دلار بیانگر مطالبه ما از کشورهای دیگر است که در ازای ارائه محصولاتمان مانند نفت دریافت می‌شود و هرچه این کاغذ ارزش بیشتری داشته باشد، نشان دهنده طلب ما از کشورهای دیگر است. جلیلی ادامه داد: وقتی از ریال در مناسبات بین‌المللی استفاده نمی‌شود، چه تفاوتی دارد که با نرخ هزار تومان یا 3000 تومان دریافت شود. این کارشناس اقتصادی اضافه کرد: ما نباید مطالبه خودمان را از کشورهای خارجی بی‌ارزش کنیم و اگر بخواهیم به صورت عمده قیمت دلار را کاهش دهیم، اصلاً به صلاح کشور نیست و تبعات خوشایندی را در پی ندارد.

وی گفت: وقتی قیمت دلار روند نزولی پیدا کند، قطعاً کالاهای بی‌کیفیت در کشور جای خواهد گرفت و از آنجا که ایران کشوری واردکننده است، بیشترین آسیب را متحمل خواهد شد.

آمارهای غلط

همچنین دکتر ابوالقاسم حکیمی‌پور، استاد دانشگاه علامه طباطبایی در گفت‌وگو با جام‌جم اظهار کرد: دولت یازدهم هیچ وقت دولت قبلی را در زمینه اقتصادی قبول نداشت و حتی در برخی موارد دولت نهم و دهم را به خیانت متهم می‌کرد و برای اثبات حرف‌های خود به آمارهای غلط روی می‌آورد.

وی افزود: برخی مسئولان دولت اعلام کردند در طول هشت سال فعالیت دولت 800 میلیارد دلار کالا وارد شده که آمارهای گمرک نشان دهنده این است که رقم درست 432 میلیارد دلار بوده است.

حکیمی‌پور اضافه کرد: دولت یازدهم با روی کار آمدن خود اعلام کرد که درمان همه مشکلات از کانال ارتباط با کشورهای دیگر و بهبود روابط با غرب می‌گذرد، اما شواهد نشان می‌دهد که این روابط برقرار شد ولی رفع مشکلات خیر. این کارشناس اقتصادی ادامه داد: اکنون دولت، برجام را دستاوردی بسیار مهم برای خود تلقی می‌کند، ولی ما اورانیوم غنی شده را تحویل دادیم و یک محصول پست تر را تحویل گرفتیم. کجای این موضوع افتخار دارد؟

وی گفت: آقای سیف، رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد اقتصاد ایران روی دلار 3300 تومان می‌گذرد که نرخ واقعی دلار همین است و تمایلی ندارد از این مبلغ پایین‌تر بیاید. هنوز هم اعتقاد بر این است که دلار واقعی این است. حکیمی‌پور افزود: آنقدری که دلار در تورم نقش دارد، افزایش قیمت سوخت ندارد و ما از این موضوع غافل شده ایم. روزهای پایانی دولت دهم، تورم به

35 درصد رسید و این ناشی از افزایش یکباره قیمت دلار بود. وی تاکید کرد: بانک مرکزی قدرت تزریق دلار را در جامعه ندارد و با مشکل مواجه است به این دلیل که دورنمای نفت در سال 2016 افزایش قیمت نفت را نشان نمی‌دهد و از سوی دیگر دولت درآمدهای دلاری خود را پیش‌خور کرده است.

کاهش قیمت دلار بعید است

از سوی دیگر دکتر عبدالحمید انصاری، مدیرعامل پیشین بانک ملی به جام‌جم اظهار کرد: حجم نقدینگی اکنون به بیش از هزار هزار میلیارد تومان رسیده و بعید است که قیمت دلار کاهش بیابد.

وی افزود: نرخ دلار علامت اقتصاد است و هرچه مناسبات اقتصادی بیمارگونه باشد خود را بیشتر در ارزهای خارجی نشان می‌دهد و کشوری مانند ایران که واردکننده محصولات مصرفی است، این التهاب را بیشتر درک می‌کند.

انصاری تاکید کرد: دولت لازم است نگاه خود را از خارج به داخل تغییر دهد. به این دلیل که ریشه حل مسائل داخلی از جاده خارجی‌ها عبور نمی‌کند و این مساله از دید دولت مغفول مانده است. اکنون طرف‌های خارجی این موضوع را درک کرده‌اند و در قالب یک نقطه ضعف به ایران فشار می‌آورند.

به عقیده این کارشناس اقتصادی، عمده مشکلات در داخل و راه‌حل آن هم در داخل است.

وی گفت: دولت باید مصرف‌زدگی را رها کرده و پایه تمام مصوبات خود را بر اساس تولید بنا کند. همچنین کاهش هزینه تولید و افزایش بهره‌وری از جمله اقدامات ضروری دولت باید باشد تا بتواند با کالاهای وارداتی رقابت کرده و تقاضای جامعه را هم تحریک کند.

محمدحسین علی‌اکبری

اقتصاد